

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Draženka Stančić i Ivana Matić
Edward Bernays, OŠ Ivanec; EFZG, OŠ Ivanec

— The post-pandemic world:
A bad picture or a good opportunity? —

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

1

IDIZ //|//
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam
institutefortourism

- Nastava na daljinu – nekada i danas
- Motivacija za istraživanje
- Što kažu istraživanja nastave na daljinu?

Istraživanje:

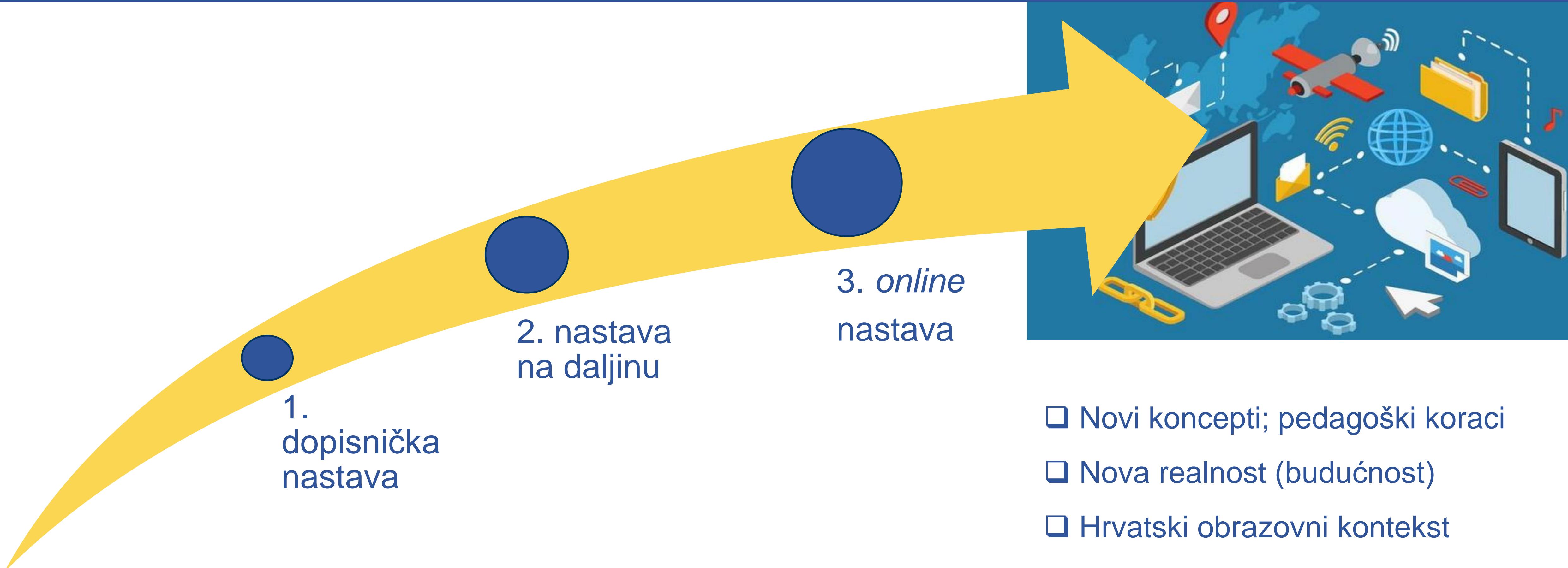
- Metodologija (cilj, ispitanici, instrumenti, obrada)
- Rezultati
- Zaključci

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Nastava na daljinu

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

- Novi koncepti; pedagoški koraci
- Nova realnost (budućnost)
- Hrvatski obrazovni kontekst

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

3

IDIZ

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam
institutefortourism

Motivacija za istraživanje

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

nagla
promjena

učitelj
postaje
učenik

trajanje
(ožujak 2020.- ...)

individualnost

društvena
izoliranost

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Čimbenici uspjeha u nastavi na daljinu:

(Wang i Newlin, 2000; Maki i Maki, 2002; Bernard, Brauer, Abrami i Surkes, 2004 Waschull, 2005; Robyler i Davis, 2008)

godine,
samoprocjena
vlastitog
znanja,
dostupnost
računala

stilovi učenja,
postignuće,
potreba za
znanjem

motivacija,
samodisciplina,
vrijeme
provedeno u
nastavi

bolje vještine u
korištenju
tehnologije

prosjek ocjena

Peggy i Marco Lachmann-Anke na Pixabay

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Istraživanja nastave na daljinu (Hrvatska)

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

IDIZ, Jokić i Ristić Dedić (2020)

Istraživanje o zadovoljstvu učenika nastavom na daljinu
(923 učenika, 7. razred, 23 škole)

ocjena
nastave:
3,14.

izrazito
opterećenje
(broj zadataka
– kratki rok)

bolja
razumljivost
sadržaja:
52,3% u
učionici;
15,4% u
online nastavi

većina
kompetentna
za korištenje
digitalnih
uređaja

lakoća
korištenja
digitalnih
uređaja – 88%
rado koriste
digitalne
uređaje –
52,4%

Hatice Erol na Pixabay

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

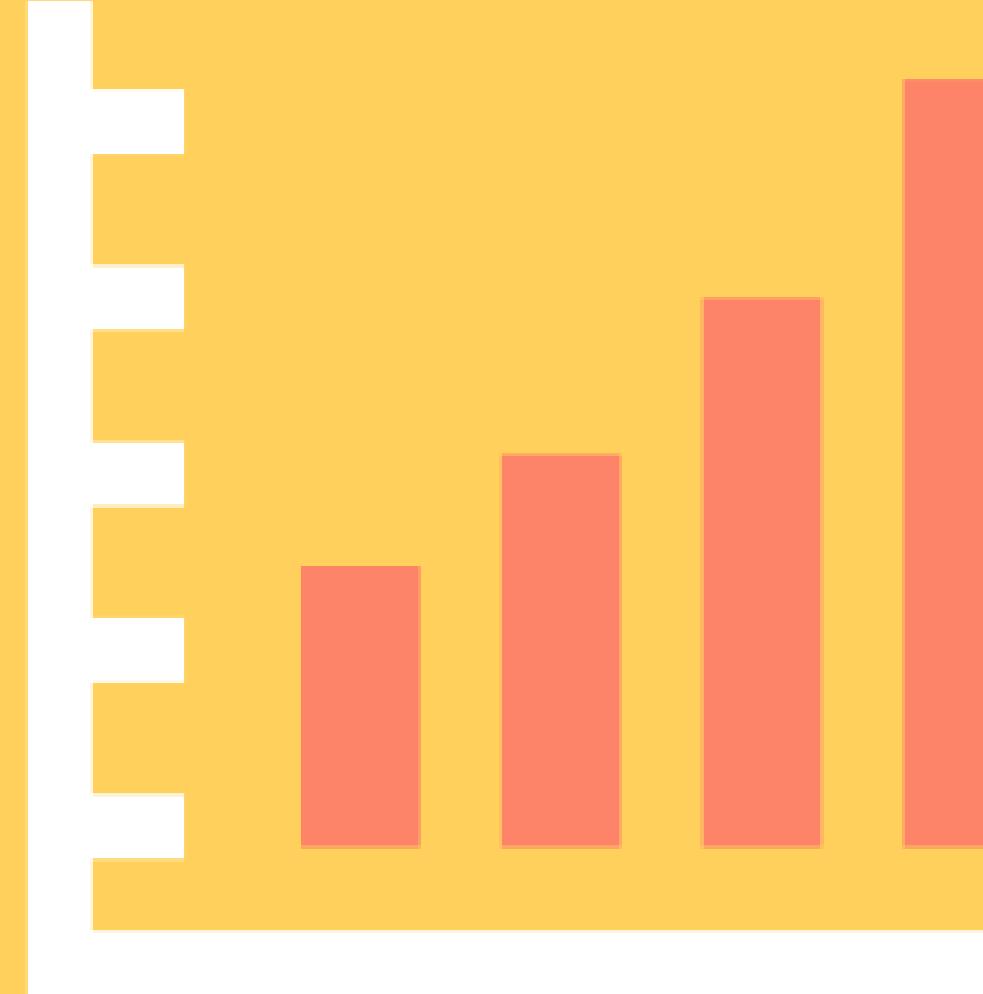
6

IDIZ //|//

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam institutefortourism

Istraživanje

— The post-pandemic world:
A bad picture or a good opportunity? —

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

7

IDIZ Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam institutefortourism

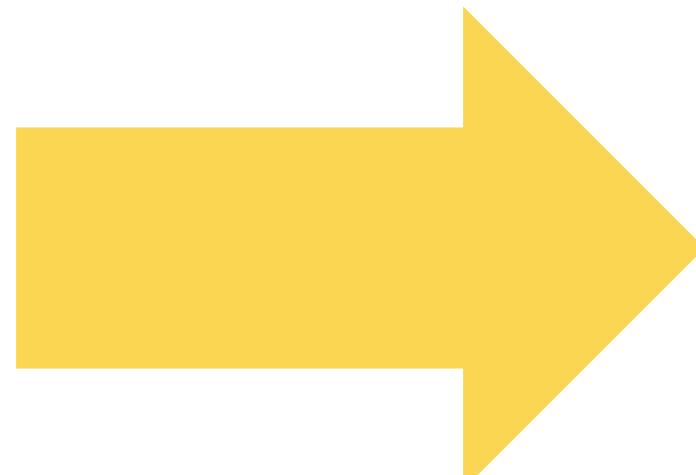
Istraživačka pitanja i pretpostavke

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

IP1. Je li tijekom nastave na daljinu došlo do napretka učenika ili pada u znanju?

IP2. Koje su sastavnice nastave na daljinu?

IP3. Postoje li i koji su to čimbenici nastave na daljinu povezani s uspješnjim / manje uspješnim učenjem?

P1. Tijekom razdoblja nastave na daljinu došlo je do **smanjenja** razine znanja učenika.

P2. Nastava na daljinu je složena **kombinacija brojnih čimbenika**.

P3. Postoje **čimbenici uspjeha** u nastavi na daljinu (rutina, motivacija, spol...)

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Instrumenti i obrada podataka

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Rezultati

— The post-pandemic world:
A bad picture or a good opportunity? —

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

10

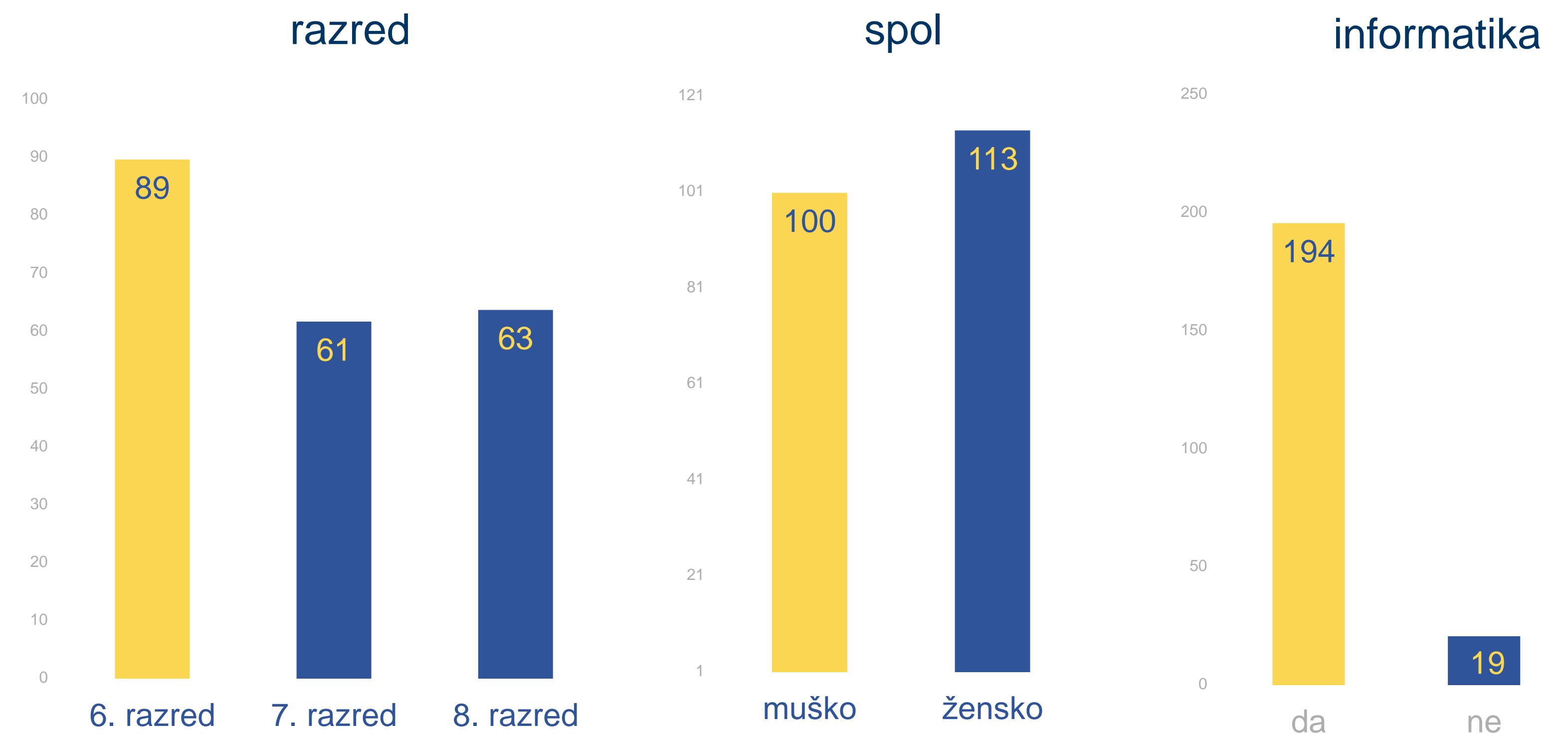
IDIZ / / /
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam **institutefortourism**

Ispitanici (stratifikacijski podaci)

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

- učenici od 6. – 8. razreda; N=213
- OŠ Ivanec; prigodni uzorak
- C model prošle školske godine
- B model nastave u prvom polugodištu

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?
Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism
11

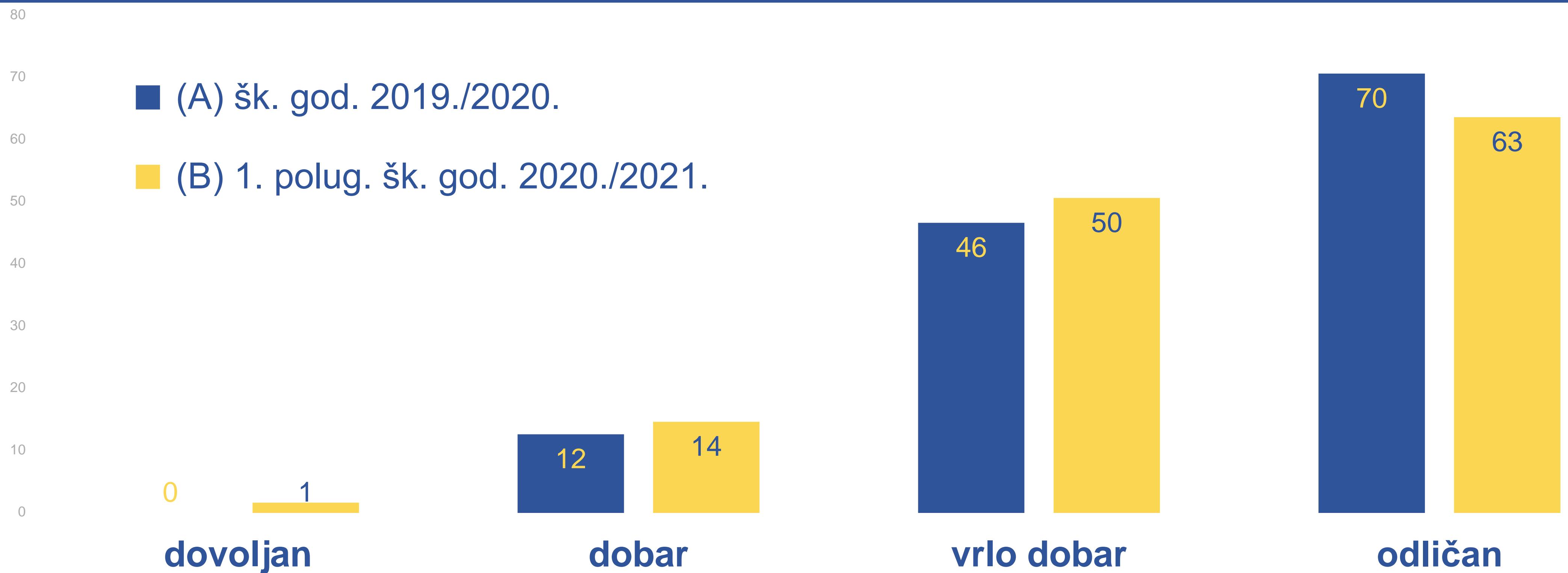

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam

Ispitanici (uspjeh)

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

$$M (A, 4.427) - M (B, 4.329) - > (p = 0.009)$$

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?
Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism
12

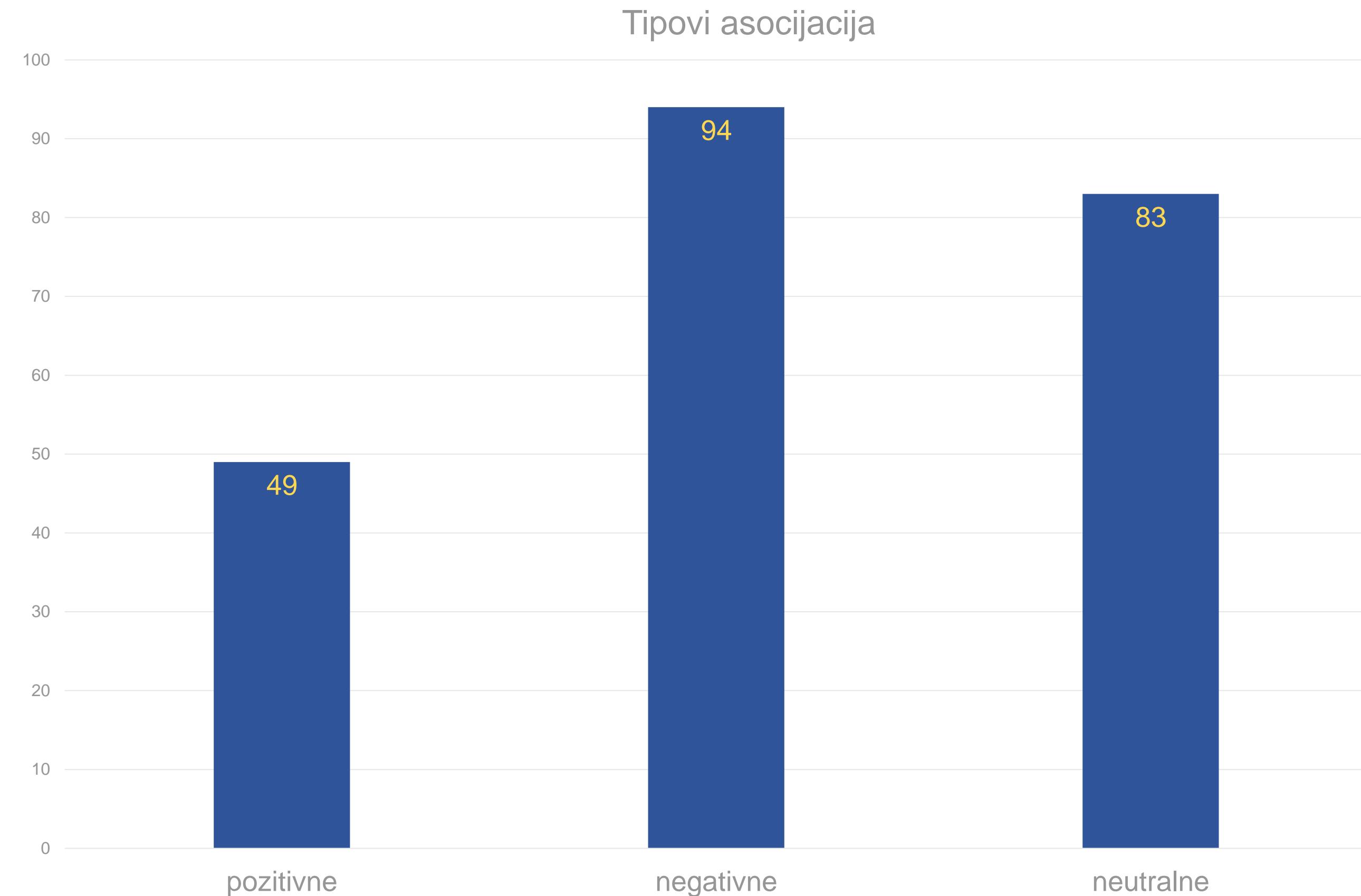
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam

Asocijacije vezane uz nastavu na daljinu

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Zoom	59
laptop	38
(puno) zadaće (zadataka)	38
Internet	36
Teams	34
računalo	21
učenje	16
tablet	11
videopozivi	10
škola	10

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

13

IDIZ

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam

Korisnost oblika nastave za učenje

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Ocjena 4/5

Predavanje i razgovor (npr. putem Zooma) u realnom vremenu.

163

Nastava putem interaktivnih materijala i igrica.

150

Kombinacija slanja materijala i držanja predavanja u realnom vremenu.

143

130 135 140 145 150 155 160 165

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

14

IDIZ //|//

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam institutefortourism

Učenici o načinu poučavanja

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

- promjena u načinu poučavanja
- kvaliteta vođenja nastave na daljinu kod učitelja
- učenje bi bilo lakše da...

Gerd Altmann na Pixabay

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Alati (aplikacije) u nastavi na daljinu

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Alat	Čestotnost uporabe
Microsoft Teams	211
Zoom	207
Word	193
Powerpoint	187
Padlet	167
Microsoft Forms	113
E-mail	93
Wakelet	76
Sway	75
Google Forms	58
Viber	57
Google Meet	55
Google Classroom	46
Google Sites	43
Learning Apps	37

- ukupno je korišteno 29 digitalnih alata
- količina alata: *ni previše, ni premalo* – 145 učenika (67,07%)
- alate najuspješnije koriste kada im učitelj pokaže kako ju koristiti – 107 (50,23 %) učenika

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

16

IDIZ

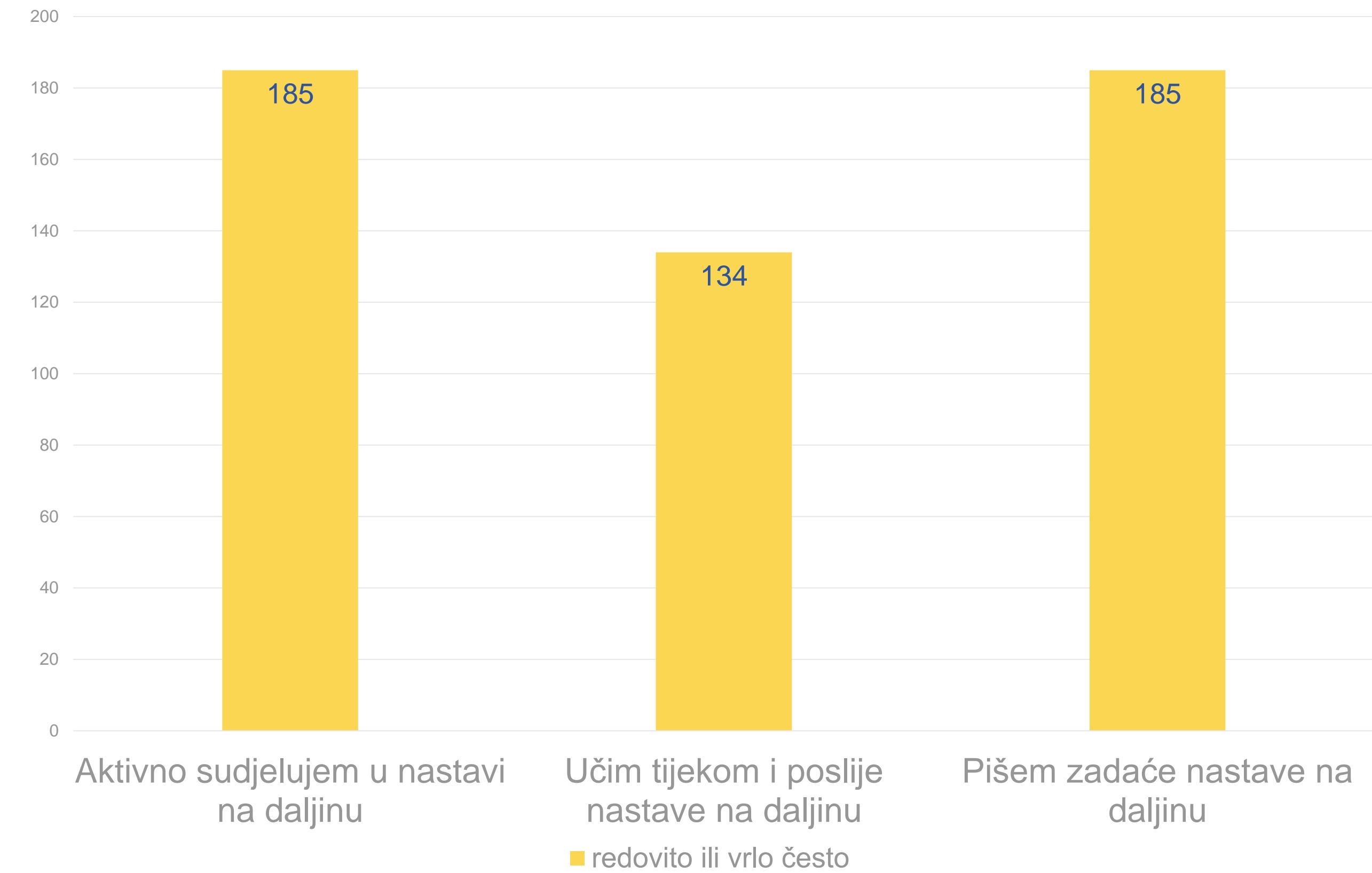
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam

Uključenost učenika u nastavi na daljinu i zadaće

Elle Ritter na Pixabay

Motivacija za učenje i vrijeme učenja

- najveći broj učenika smatra da se jako trudi u nastavi na daljinu (4, 5) – 78,4 %
- učenici visoko motivirani za učenje na daljinu (4,5) – 44,13 %
- učenici visoko motivirani za učenje u školi (4, 5) – 73,24 %
- učenici najčešće dnevno potroše 5-6 sati za učenje – 31,92 %

Mediamodifier na Pixabay

Okružje učenja

Tehničko i prostorno

Tehničke teškoće

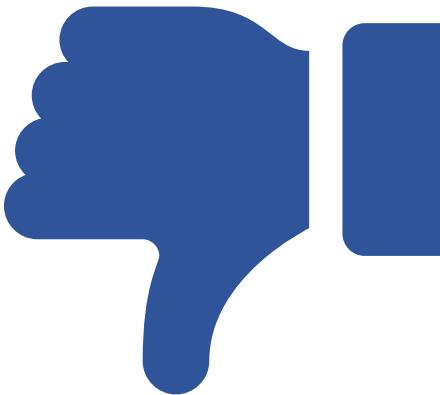
- slabija ili loša internetska veza, 84,51 %
- staro ili sporije računalo, 34,74 %
- problematična aplikacija na kojoj se odvija nastava, 27,70 %
- školski tablet, 15,95 %

Prostorni uvjeti (nastavu na daljinu prate najčešće...)

- u svojoj sobi, 78,40 %
- za svojim radnim stolom, 53,05 %
- u sobi koju dijelim s braćom, 13,62 %
- u dnevnoj sobi, 13,62 %
- mijenjam radno mjesto ovisno o prilikama, 13,15 %
- u kuhinji, 5,16 %
- tek kad dođem na red nakon braće i sestara, 2,82 %

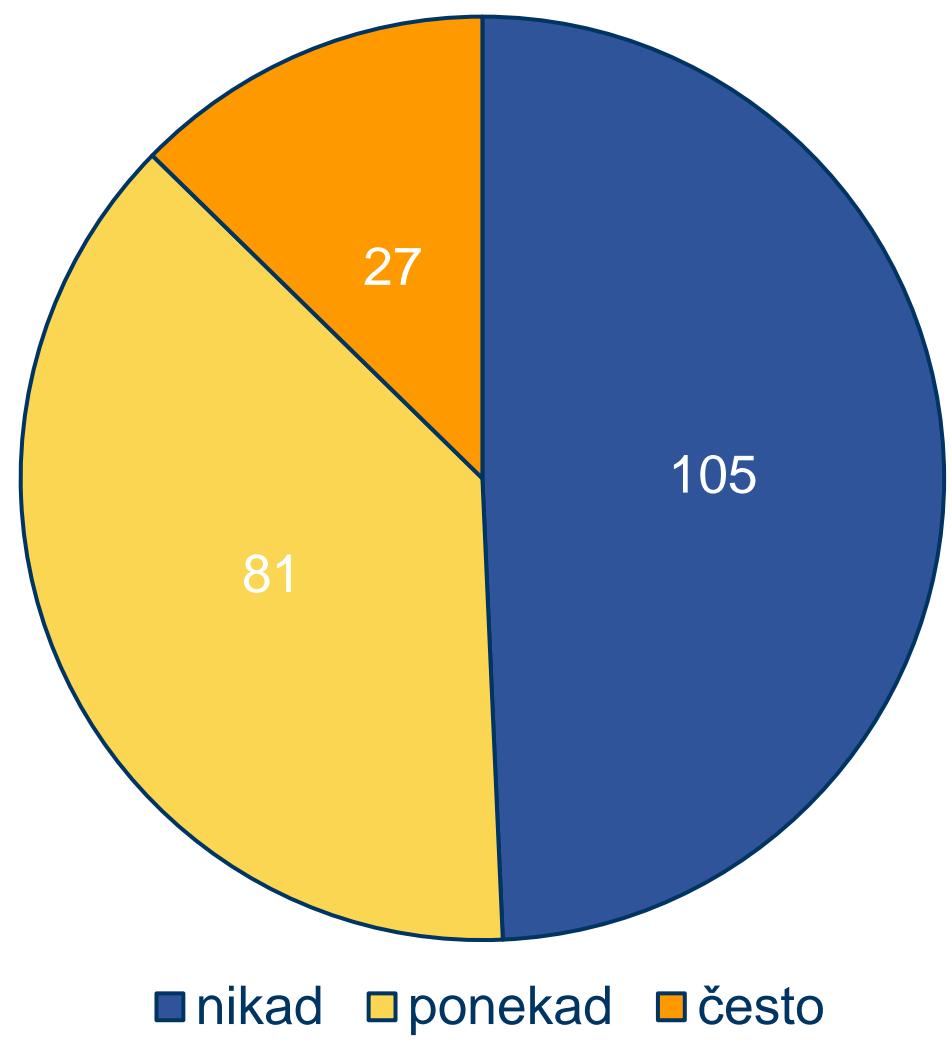
VS

- boravak kod kuće
- mogu se javiti nastavniku u svako doba dana
- samostalna organizacija radnog vremena i izvršavanja zadataka
- kada nastavnici koriste Zoom
- trud nastavnika da objasni gradivo
- kada nastavnici snimaju video lekcije
- mogu jesti i piti kada traje sat
- mogu pokazati svoje znanje u koristenju multimedije

- previše domaće zadaće
- nisam okružen svojim prijateljima
- komuniciramo samo putem računala i mobitela, a ne uživo
- nemam motivacije za učenjem
- nisam u razredu
- nastavna gradiva nisu objašnjena uživo, nego samo prepisujemo
- ne mogu pitati nastavnika da mi pojasni gradivo

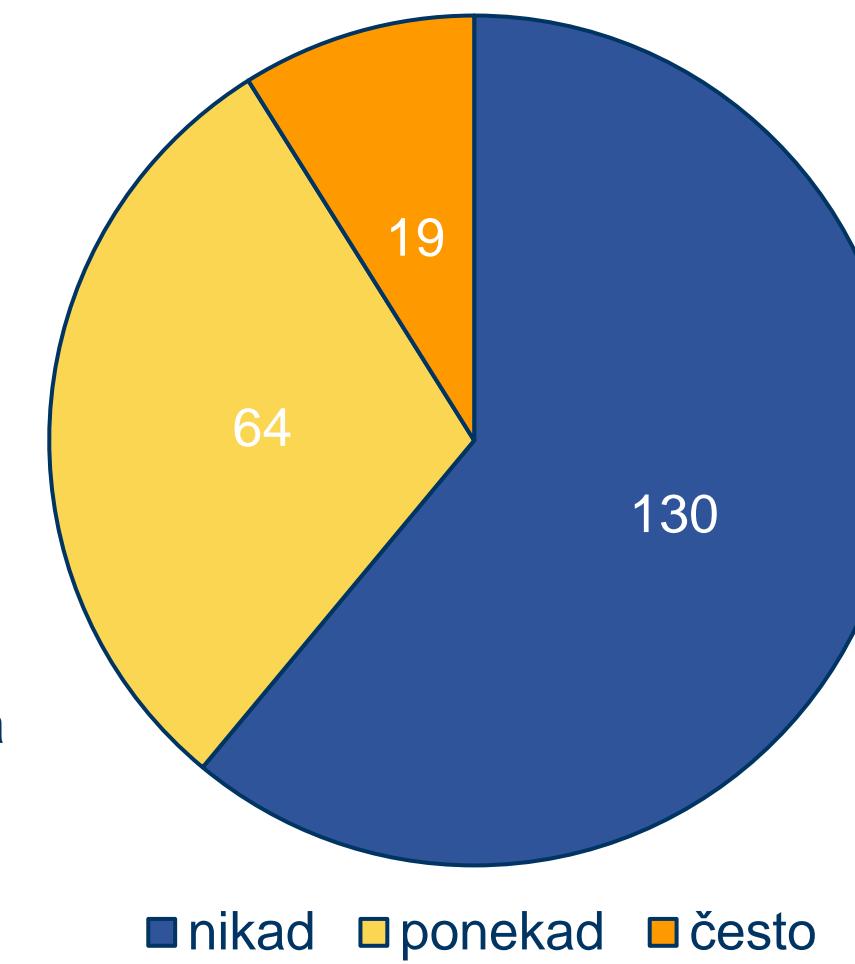
U nastavi na daljinu lakše se "isključim"

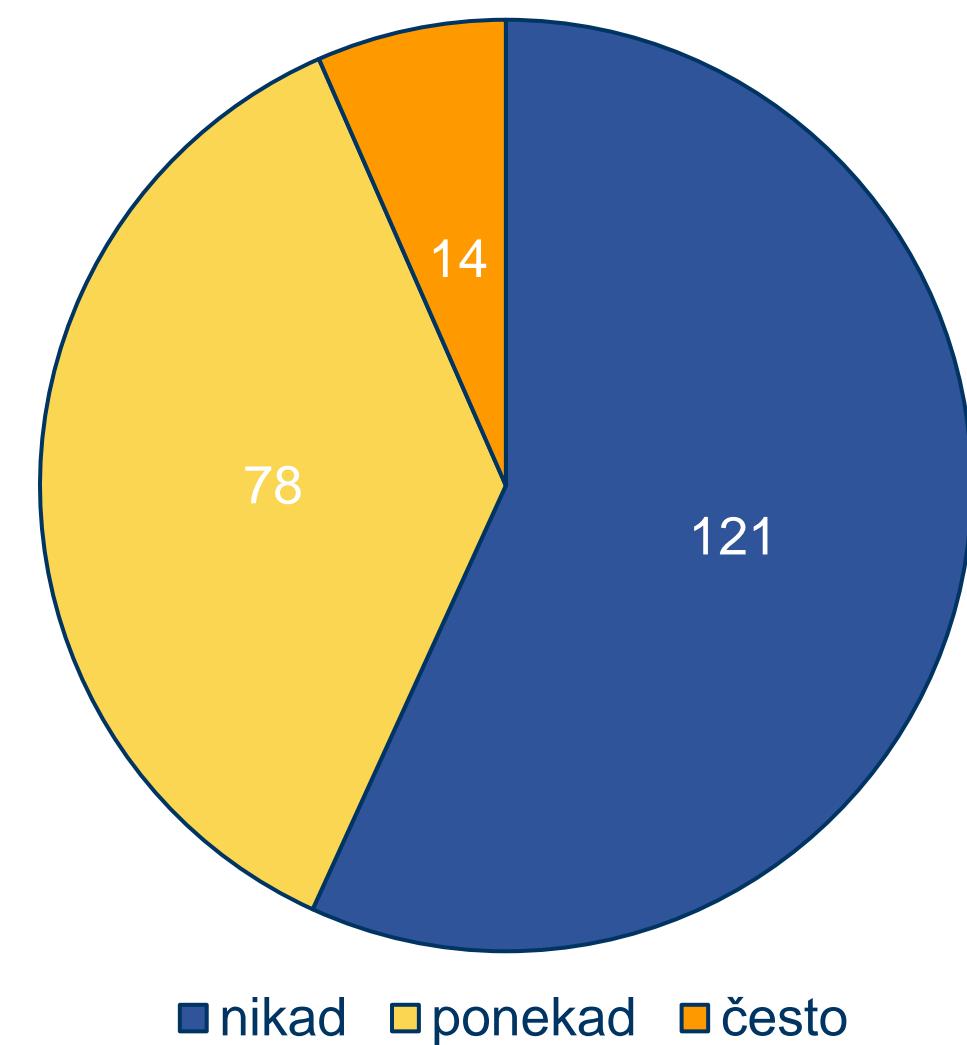
Moje male tajne...

Ometam nastavu na daljinu mijenjanjem postavki aplikacije

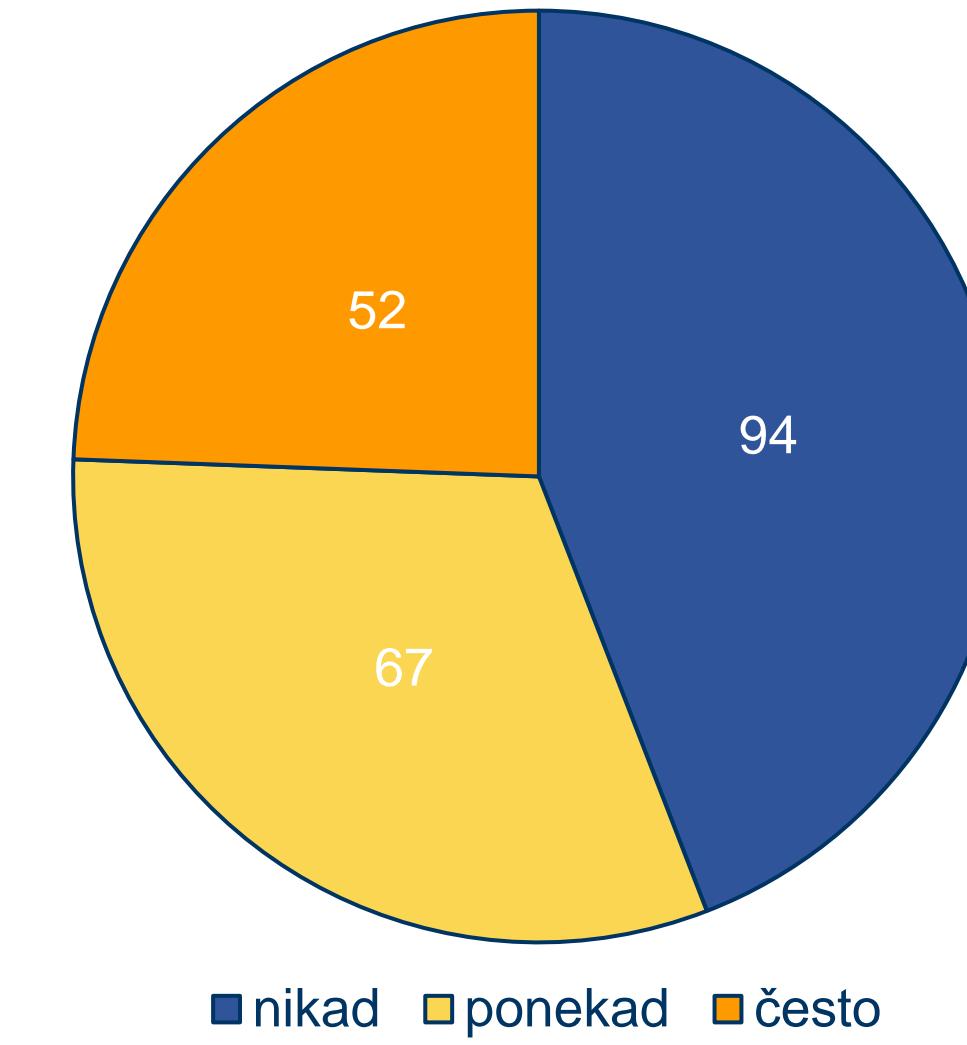
Za nastave radim nešto drugo, osim kad učitelj proziva

Za nastave pokrećem paralelne razgovore s prijateljima iz razreda

Probudim se tek par minuta prije nastave

■ Čimbenici uspjeha?

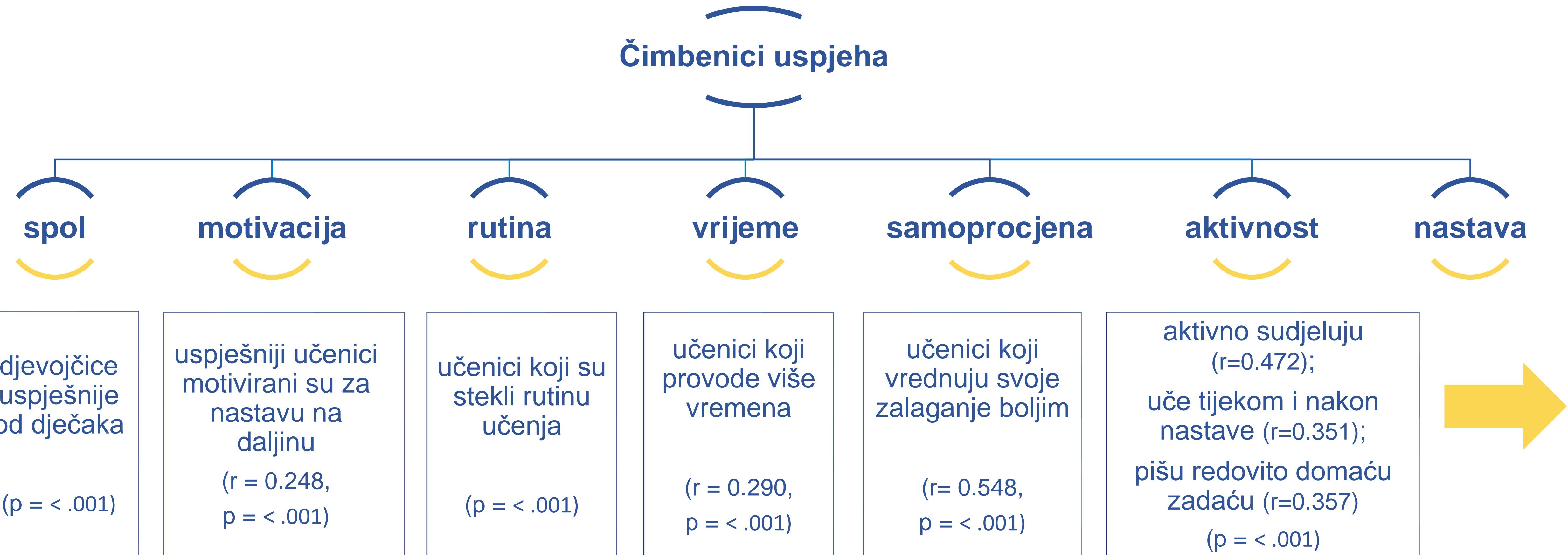
Gerd Altmann na Pixabay

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Postoje li čimbenici uspjeha?

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

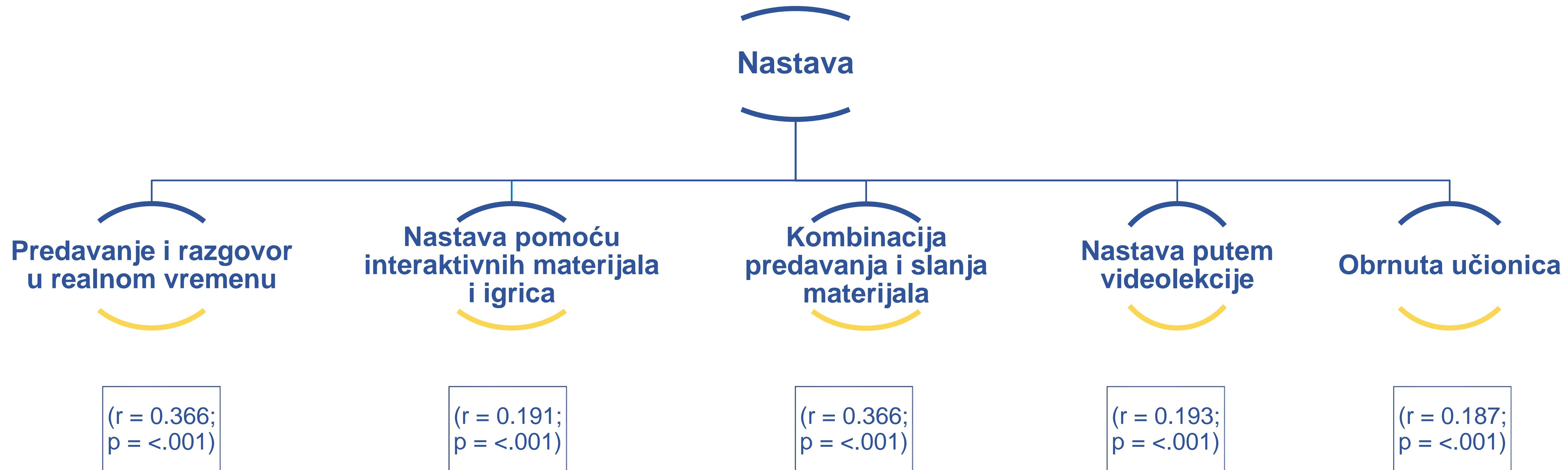

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Postoje li čimbenici uspjeha?

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Smatram da bi u budućnosti našem znanju više pomogla...

- nastava u školi (48,83 %)
- nastava u školi, ali s više interaktivnih digitalnih alata i sadržaja koje smo upoznali u nastavi na daljinu (25,35 %)
- kombinacija nastave u školi i nastave na daljinu (17,84 %)
- nastava na daljinu (7,51 %)
- nastava u kojoj se na kreativan način pristupi te da se manje sve svodi na ocjene, a više na zajednički rad i zajedništvo (0,47 %)

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Zaključak i smjernice za buduća istraživanja i kako dalje u nastavi na daljinu

Strah ide do točke gdje počinje neizbjježno; nakon toga gubi svaki smisao.
Paulo Coelho, Peta gora

— The post-pandemic world:
A bad picture or a good opportunity? —

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

26

IDIZ Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam institutefortourism

Zaključna promišljanja

COMMUNICATION
MANAGEMENT
FORUM2021

Aktivni, motivirani učenici,
disciplinirani na daljinu,
samostalni u radu, rado koriste
tehnologiju

Gerd Altmann na Pixabay

Tehnički problemi, previše zadaće
i alata, snižena razina znanja,
izoliranost od vršnjaka i učitelja

– Krizno upravljanje procesom nastave na daljinu –

1. Istraživanje o dosadašnjem iskustvu u nastavi na daljinu među **nastavnicima**

2. Sporazum unutar obrazovne ustanove
2. PLN među obrazovnim djelatnicima

3. **Pozitivne** elemente nastave na daljinu **implementirati** u budući kurikulum obrazovne ustanove

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Alonso Diaz, L. i Blazquez Entonado, F. (2009). Are the functions of teachers in eLearning and Face-to-Face learning environments really different? *Journal of Educational Technology & Society*, 12(4), 331–343.

Benjamin, R. G. (2012). Reconstructing readability: Recent developments and recommendations in the analysis of text difficulty. *Educational Psychology Review*, 24(1), 63–88. Davis, N. i Roblyer, M. D. (2005). Preparing teachers for the "schools that technology built": Evaluation of a program to train teachers for virtual schooling. *Journal of Research on Technology in Education*, 37, 399–409.

Hew, K. F. (2014). Promoting engagement in online courses: What strategies can we learn from three highly rated MOOCs. *British Journal of Educational Technology*, 47(2), 320–341.

Marsap, A. i Narin, M. (2009). The integration of distance learning via internet and face to face learning: Why face to face learning is required in distance learning via internet? *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 2871–2878

Nastava na daljinu. (2020). Zagreb: Carnet. <https://www.carnet.hr/usluga/udaljenoucenje/> (5. 1. 2021.)

Pike, G. R., Kuh, G. D. i McCormick, A. C. (2011). An Investigation of the contingent relationships between learning community participation and student engagement. *Research in Higher Education*, 52(3), 300–322.

Pryor, J., Wilson, R.H., Chapman, M. i Bates, F. (2020) Elementary Educators' Experiences Teaching during COVID-19 School Closures: Understanding Resources in Impromptu Distance Education. *Online Journal of Distance Learning Administration*, XXIII, Number 4, Winter 2020.

Roblyer, M. D. i Davis, L. (2008). Predicting success for virtual school students: Putting research-based models into practice. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 11(4).

Wolcott, L. (1996). Distant, but not distanced. A learner-centered approach to distance education. *Techtrends*, 41(4), 23–27.

Zucker, A. i Kozma, R. (2003). *The virtual high school: Teaching generation V*. New York: Teachers College Press.

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić I., Stančić D.

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam

Što smo naučili u/o nastavi na daljinu?

Matić Ivana

ivanamati@gmail.com

Stančić Draženka

drazenka.stancic@bernays.hr

Hvala na pažnji!

— The post-pandemic world:
A bad picture or a good opportunity? —

Edward Bernays
University College
Communications | Tourism

29

IDIZ / / /
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

institutzaturizam institutefortourism